

MUUTOS 2011

www.muutos2011.fi

Mediatiedote

19.1.2010

Oikeusministeriön rasistisia rikoksia ja niiden rankaisua pohtinut työryhmä palautti 19.1. mietintönsä oikeusministeriölle. Mietinnön esittämät ehdotukset ovat vastoin oikeusvaltion periaatteita sekä demokratialle välttämätöntä sananvapautta.

Työryhmämietinnössä vilisee epämääräisiä termejä kuten "viharikokset" sekä "rasismirikos". Missään työryhmämietinnössä tai lainsäädännössä ei kuitenkaan määritellä yksiselitteisesti, mitä näillä termeillä tarkoitetaan. Tästä seuraa epävarmuus, jossa termien merkitys voidaan määritellä poliittisin perustein.

Oikeusvaltiossa kansalaisten oikeuksia ja velvollisuuksia koskevat termit tulee määritellä yksiselitteisesti siten, että jokainen voi tietää ilman epäselvyyksiä, mitä ne tarkoittavat. Tällä hetkellä julkinen valta määrittelee termit mielensä mukaan ja niiden määritelmät vaihtelevat asiayhteydestä ja sanan käyttäjän tarkoituksesta riippuen. Demokraattisessa yhteiskunnassa lainsäädäntöä ja politiikkaa ei voida toteuttaa näin mielivaltaiselta pohjalta.

Työryhmämietinnössä myös ehdotetaan rikosoikeudellisen vastuun ulottamista oikeushenkilölle. Käytännössä tämä merkitsisi sitä, että esimerkiksi sanomalehdet olisivat rikosoikeudellisesti vastuussa käyttäjien keskustelupalstoille kirjoittamista asioista. Työryhmämietintö perustelee tätä sillä, että oikeushenkilön rikosoikeudellinen rankaiseminen tulisi vain harvoin kyseeseen. Perustelu on riittämätön.

Lakimuutos lietsoisi väistämättä suomettumisen ajan tyyppistä itsesensuurin ilmapiiriä. Sen lisäksi jo pelkän rangaistusuhan vuoksi lakimuutos pakottaisi keskustelupalstoja ottamaan käyttöön Suomen perustuslain hengen vastaisia ennakkosensuurijärjestelmiä. Mietinnössä ehdotetut lakimuutokset olisivat vahingollisia Internetin mahdollistamalle avoimelle kansalaiskeskustelulle.

Työryhmän ehdotukset ovat vapaan kansalaiskeskustelun kannalta välttämättömän sananvapauden kanssa ristiriidassa. Työryhmän mietinnössä käytetään hyvän lainvalmistelun vastaisesti epätäsmällistä kieltä, eikä siinä oteta huomioon Internetin teknisiä ominaisuuksia.

Muutos 2011 ry vaatii, että oikeusministeriö konsultoi mahdollisia lakimuutoksia varten Internetiin ja sananvapauteen keskittyneitä kansalaisjärjestöjä, kuten Effi ry:tä sekä Sananvapauden puolesta ry:tä. Yhdistysten ja kansalaisjärjestöjen mielipiteille on myös annettava reaalista painoarvoa. Oikeudellisen epävarmuuden välttämiseksi julkisen vallan on lisäksi määriteltävä yksiselitteisesti ja selväsanaisesti, mitä se tarkoittaa termeillä viharikos, vihamotiivi ja rasismi.

Muutos 2011 ry

Lisätietoja:

Juha Mäki-Ketelä
050 595 3218
juha.maki-ketela@muutos2011.fi